

Drengene i indskolingen.

Eksamensopgave i pædagogik

Pernille Eriksen og Henriette Grauslund . Hold 22.2

Indholdsfortegnelse

[Drengene i indskolingen.](#)

[Emnebegrundelse](#)

[Problemformulering](#)

[Indledning](#)

[Er adfærd biologisk betinget?](#)

[Aldersmæssigt udviklingsniveau](#)

[Børns læringspotentiale set i kønsperspektiv](#)

[Hvordan matcher drengene og indskolingen hinanden?](#)

[Handlingsstrategier for drengenes vilkår i indskolingen](#)

[Eksempler på kønsopdeling](#)

[Didaktiske overvejelser](#)

[Konklusion](#)

[Litteraturliste](#)

Er der plads til drengene i indskolingen?

Emnebegrundelse

Ifølge bogen *Hankøn* af Bertill Nordahl er samfundet i konflikt med sig selv, idet skolen overvejende vægter kvindelige værdier (følsomhed, nærvær, samtale, passivitet mm.) og samfundet domineres af maskuline værdier (handling, individualisme, styrke mm.).

Statistikker viser, at skolen domineres af kvindelige lærere[1], hvoraf størstedelen er at finde i indskolingen - det samme gør sig gældende for vuggestuer og børnehaver - og denne feminisering af flere børns opvækstarener, vækker bekymring hos os.

I Folkeskolelovens formålsparagraf står: ”§ 1. stk. 2 *Folkeskolen må søge at skabe sådanne rammer for oplevelse, virkelyst og fordybelse, at eleverne udvikler erkendelse, fantasi og lyst til at lære, således at de opnår tillid til egne muligheder og baggrund for at tage stilling og handle.*” [2] Kan de mange kvindelige lærere i indskolingen opfylde denne paragraf i forhold til drengene, eller skal der mandlige rollemodeller til?

I vores praktik oplevede vi, at drengene ofte reagerede udadrettet, hvorimod pigernes konflikter var indadrettede og foregik i det skjulte. Drengenes udadrettethed virkede forstyrrende i klassen, og udløste ofte en konflikt. Vi kunne godt tænke os at undersøge forskellen på deres reaktionsmønstre, og hvad der ligger til grund for deres forskellige handlemønstre. Ved at inddrage forskellige teoretikere vil vi finde belæg for ovennævnte problematik.

Problemformulering

Vi vil i denne opgave afdække drengenes vilkår i indskolingen, og undersøge hvorfor drengene reagerer udadrettet, med særligt fokus på, hvordan vi kan give det mening for dem, at være i skolen med de vilkår vi har nu?

Indledning

Tanken om vor tids pædagogik er ikke ny, men blev faktisk grundlagt af Jean-Jacques Rousseau (1712-78). Han var fransk filosof og opdragelsesteoretiker og havde dermed en stor indflydelse på pædagogikkens udvikling. I hans hovedværk *Emile* skrevet i 1762 fremfører Rousseau den tanke, at opdragelse og undervisning skal tilpasses barnets udviklingsstadium og personlighed. Dette stemmer meget godt overens med Folkeskoleloven af 1993. ”§1. *Folkeskolens opgave er i samarbejde med forældrene at fremme elevernes tilegnelse af kundskaber, færdigheder, arbejdsmetoder og udtryksformer, der medvirker til den enkelte elevs alsidige personlige udvikling.*” [3]

Historisk set fik Danmark sin første folkeskolelov i 1814, der udtrykte en generel undervisningspligt for alle. Almuebørnene modtog fællesundervisning uden skelen til køn. I København startede i 1815 med kønsadskilte skoler, hvor borgerbørn gik på henholdsvis dreng- og pigeskoler, senere fulgte mange købstæder efter.

I 1850 konkluderer man, at kvinder havde svagere hjernekapacitet end mænd, og dette førte til at pigerne blev fritaget for bl.a. matematik. [4]

Skolegangen for pigerne var ”erhvervsrettet” mod erhvervet som husmor.

I 1903 indførtes fællesundervisning dog fik pigerne mulighed for fritagelse i matematik, derudover fik pigerne adgang til real- og gymnasieskolerne. 1903-loven var gældende frem til 1958, hvor man påpegede, at alle børn skulle have en fyldestgørende undervisning.

I 70'erne oplevede man en frigørende pædagogik, hvor begrebet køn blev tilintetgjort, da man mente, det var gammeldags misforståelse. Til trods for kønnets neutralisering var håndarbejde obligatorisk for piger til og med 1975.

Pædagogisk kvindeforsker Anne Mette Kruse tager i 1995 udgangspunkt i erfaringer fra England, hvor man hævder, at der er værdi i kønsmæssig differentiering som pædagogisk virkemiddel. Både drenge og piger kan have fordele af kønsopdelt undervisning, da man kan målrette undervisningen specifikt på drenge og pigefelter. Dette bevirker, at eleverne kan være og lære på egne præmisser.

Den norske socialantropolog Tordis Borchgrevink hævder: ”*Midt i en ligestillingstid er hjerne- og genforskelle mellem kønnene igen blevet højeste mode.*” [5]

Er adfærd biologisk betinget?

Ifølge overlæge Gideon Zlotnik ansat på børnepsykiatrisk afdeling ved Københavns Amtssygehus Nordvang i Glostrup undfanges alle drenge som piger, og dette giver pigerne et hjernemæssigt forspring. ”Som tidligere anført, foreligger der nu en meget stor og overbevisende samling af beviser for, at hos pattedyr, inklusive menneskeaber og mennesker, er den grundlæggende anatomiske struktur på fosterstadiet i de første dage og uger efter undfangelsen hunlig. Det anatomiske udgangspunkt er med andre ord kvindeligt, og videreudviklingen af et hanligt foster finder sted senere under graviditeten og er betinget af udskillelsen af mandlige kønshormoner. De genetisk og hormonalt betingede ændringer på fosterstadiet, der resulterer i skabelsen af en dreng er mere komplicerede og kræver kønshormoner, mens den hunlige udvikling i fosterstadiet er ikke betinget af kønshormoner.”^[6] Altså har kønshormonerne en markant indflydelse på fostrets udvikling, og det fører os direkte videre til Bertill Nordahl, der er uddannet lærer og ”rejsende i køn”. Han har skrevet en bog *Pigerne & drengene*, hvor han direkte konkluderer, at adfærd er hormoner (behavior is hormones). Dette underbygger han ved at henvise til andre undersøgelser foretaget fra 1987 til 1997. Disse viser, at der er signifikante og statiske forskelle på den nyfødte dreng og den nyfødte pige, hvor det interessante er, at det maskuline kønshormon er et aggressivt hormon. Dette vil typisk komme til udtryk i spædbørns leg/undersøgelse af omverdenen, hvor drengene behandler legetøj mere voldsomt, modsat pigerne der er mere nænsomme. Hvor har de lært det? ”Pointen er, at de ikke har lært det, men at det ligger i rygmarven”.^[7]

Aldersmæssigt udviklingsniveau

Vi har valgt at belyse dette afsnit via: Lektor og cand. mag i dansk og psykologi, Ann-Elisabeth Knudsens bog *Pæne piger og dumme drenge*. I denne bog henviser hun ofte til Gideon Zlotnik.

Hjernen kan inddeles i 3 blokke:

1. Hjernestammen
2. Bagerste halvdel af storhjernen.
3. De forreste dele af storhjernen.

Blok 1 regulerer vågenhed og reaktionsberedskab.

Blok 2 bearbejder og opbevarer sanseinput.

Blok 3 styrer og strukturerer.

Tindingelapperne er en del af blok 2. De danner basis for indlæring og hukommelse. Hos de fleste koncentrerer venstre tindingelap sig primært om det matematisk logiske og sprog. Højre side arbejder med helhedsindtryk, rumlighed og det musiske.

Pandelappen er placeret i blok 3. Den udgør ca. 40 % af hjernens samlede vægt. Flere forskere omtaler pandelappen som det specifikt menneskelige, da nogle pattedyr ikke er i besiddelse af denne (evolutionen). Pandelappen er kommandocentral for vores kognitive færdigheder (hjernens arbejde med perception, sprog, problemløsning og erkendelse), koncentrationsevne, sociale og følelsesmæssige kompetence og det at kunne fokusere.

Pandelappen er den del af hjernen, der sidst udvikles. For pigernes vedkommende er den færdigudviklet i 6 års alderen, hvorimod drengenes først er færdigudviklet i 7-7¹/₂ års alderen. ”Det betyder helt bogstaveligt, at den koncentration man kræver af piger i 6 års alderen først kan forventes af en gennemsnitlig dreng, når han er 7 til 7¹/₂ år gammel”.^[8]

Børns læringspotentiale set i kønsperspektiv

Hjernebjælken deler de to hjerne halvdele og har intet med intelligens at gøre, men er der imod i stand til at koble fra det analoge til det digitale. Den analoge hjernehalvdel (højre side): Tænker i helheder, helmeninger, rum og mønstergenkendelse. Den digitale hjernehalvdel (venstre side) står for: Sprog, tænkning i bratte overgange, enkeltdele. For 97 % af pigernes vedkommende gælder det, at deres hjernebjælke er dobbelt så tyk som drengenes, og de har derfor et neurologisk potentiale for bedre og hurtigere kobling. Pigernes neurologiske potentiale fremmer så at sige deres evne til at lære sig selv at stave. *”Det kræver faktisk et ganske særligt talent at forhindre piger i at lære at læse.”* [\[9\]](#)

Vi synes, det er tankevækkende, at mange læsebogssystemer er digitale fx *”Søren og Mette”* og *”Læs og forstå”*. *”Et digitalt læsebogssystem har fokus på enkeltdele dvs. e-n siger en, s-o siger, en so... osv. Det er en langsommelig proces, men pigerne har ingen problemer med at koble fra enkeltdele til helheden, helmeningen, sætningen.”* [\[10\]](#) Dette læsebogssystem volder drengene problemer, da de keder sig. Som motivationsfaktor for drengene, er der nødt til at være en helhed i form af en historie, for at de kan holde fokus. Drengene har svært ved at se formålet, når læsningen ikke danner en helhed. For at imødekomme dette problem har man rent faktisk indført og anvendt analoge læsebogssystemer gennem de sidste 15 år. Resultatet af det nye læsebogssystem er nu den modsatte problemstilling. Drengene har svært ved at splitte helheden op i enkeltdele. Vi kan konkludere, at hjernebjælakens størrelse har en meget væsentlig betydning. Koblingen mellem den analoge halvdel og digitale hjernehalvdel er afhængig af hjernebjælakens tykkelse. Vi sammenligner hjernebjælken hos pigerne med en 2-sporet motorvej og drengenes med en landevej. På motorvejen glider trafikken let og ubesværet, og der er megen trafik trods stor belastning. På landevejen skal der bare ske et enkelt uheld, og så er trafikken spærret!

Helt op til det 16. år i puberteten er hjernen hos drengene strukturelt påvirkelig pga. testosteronpåvirkning. Drengene har vanskeligere ved at gå direkte til den digitale hjernehalvdel, da testosteron hæmmer adgangen og går derfor oftest via den analoge, hvilket forsinker deres indlæring. Sprogcentret er placeret i den digitale hjernehalvdel, så hele vejen op igennem drengenes opvækst har de en hæmmet adgang til sprog – en omvej.

Drengenes hjerneudvikling er ikke kun problematisk, den har også sine fordele. Nu hvor de er tvunget til at gå via den analoge hjernehalvdel til den digitale, udvikles et tæt neuralt netværk i den analoge del. Dette tætte neurale netværk giver dem et potentiale for analoge færdigheder som er rumlighed, findevej, geometri, atomfysik, fysik, kemi og rumlighed. Man kan sige, at drengenes hjerneudvikling er specialiseret og koncentreret i ovennævnte område, hvor pigernes neurale netværk er mere bredt, da de har lige adgang til begge halvdele. Pigernes kønshormon virker altså ikke så forstyrrende som drengenes.

I undervisningsøjemed har drengene behov for få tingene i hænderne, da de ikke ligesom pigerne er i stand til at danne billeder af de udtalte ord. Således kan lange sætninger og forklaringer fra læreren virke direkte hæmmende for drengenes indlæring, dette gælder specielt i indskolingen. De har svært ved at modtage lange digitale beskeder fra læreren og vil oftest huske efter lystprincippet. Det er ikke fordi, drengene vil være uartige, men udelukkende testosteronpåvirkningen der hæmmer beskedens vej. For at illustrere at sprog er digitalt, vil vi citere fra Ann-Elisabeth Knudsens bog *Pæne piger og dumme drenge*, der billedliggør den klassiske problematik med de ”håbløse” drenge: *”Læreren står foran klassen og skal give en kollektiv besked: ”Husk at i morgen skal vi have to madpakker med i stedet for en, og tage to vanddunke med. I må også gerne tage et syltetøjsglas med til det, vi finder i vandløbet, og badetøj, hvis det bliver godt vejr”. Alle ved at dagen efter kommer pigerne med madpakkerne delte, ekstra syltetøjsglas osv., mens mange af drengene kun fik fat i den del med badeshortsene.”* [\[11\]](#)

Hvordan matcher drengene og indskolingen hinanden?

Ifølge Bertill Nordahl er skolen domineret af feminine værdier, så som at være indadvendt, følelsesbetonet, afhængig, omsorgsfuld, pæn, artig og sprogligt orienteret. Det betyder, at der ikke er plads de mere maskuline værdier, som fx at være udadvendt,

handlekraftig, selvstændig, viljestyret, modig, aggressiv, aktiv og kropslig orienteret.

Mænd er indrettet på produktivitet, de får selvværd gennem deres handlinger. Kvinderne får deres selvværd gennem nærhed og intimitet og er indrettet på socialitet.

Kønsidentiteten er dybt forankret i vores personlighed, hvorimod kønsroller kan afkodes og kodes om, men dertil kræves rollemodeller. Bertill Nordahl frygter, at vi får flere og flere drenge med en svag kønsidentitet grundet manglende maskulin påvirkning fra de helt tidlige år.

”Realiteten er at de fleste børn lever et liv i et kvindeunivers med kvindelige måder at tænke, handle og gøre på. Sådan er det er hjemme, sådan er det i vuggestuen og børnehaven og fritidshjemmet. Og sådan er det i folkeskolen. Fangenskabet i matriarkatet er en realitet!”[\[12\]](#)

Møder man en dreng med en stærk kønsidentitet, er det en realitet, at han hviler mere i sig selv og ikke har brug for at vise sig.

Bertill Nordahl ser det som et stort problem, at indskolingen domineres af kvinder. Det er ikke drengene, der er noget galt med, men derimod skolen der ikke kan rumme drengenes maskuline sider, så de får mulighed for at udvikle deres kønsidentitet på en sund og naturlig måde. Hvor pigerne har fået udvidet deres territorium, har drengene fået deres indsnævret – ergo drengene er blevet svigtet! Er det årsagen til at mange drenge er forstyrrende i skolen?

Pigernes force er, at de har mange kvindelige rollemodeller. Pigerne bliver præsenteret for et flertydigt kvindebillede, og det er med til at gøre dem mere rummelige i deres kønsidentitet. Drengene er tabere i dette spil, da antallet af mænd i indskolingen er stærkt dalende – drengene mangler simpelthen inspirationsmateriale.

I bogen *Mænd og omsorg* af Katrin Hjort[\[13\]](#) og Steen Baagøe Nielsen[\[14\]](#) påpeges det, at målet ikke er at få en ligelig fordeling af kvinder og mænd, men at de aktiviteter, der tilbydes skal mangfoldiggøres på en måde, så de fanger både drenge og pigers interesse. Målet kan være en sund vekselvirkning i udbud af aktiviteter indeholdende både maskulinitet og feminitet.

Dog påpeges det, at det kunne være ønskeligt med flere mænd: ”Hvis man mener, at voksne bør have indvirkningen på retningen af disse forhandlinger, kunne det primært være i form af at stille så **bredt et spekter af kvindeligheder og mandligheder til skue** for børn som muligt, således at deres fortsatte afprøvninger af kønnets betydning og mening inden for lege- og relationsuniversets domæne inspireres af et mere mangfoldigt input.”[\[15\]](#)

Handlingsstrategier for drengenes vilkår i indskolingen

”En vej ud af denne misere kan være at rekruttere flere mænd til de pågældende socialiseringsarenaer. Inden for pædagogområdet er der således også fra såvel lokalt hold, specielt på nogle af landets pædagogseminarier, som centralt, blandt andet i Socialministeriets regi, blevet taget initiativer, som sigter mod en mere ligelig kønsmæssig rekruttering af pædagoger og lærere til omsorgs- og undervisningsarbejde.”[\[16\]](#)

Vi mener, det er vigtigt at pointere, at mænd ikke nødvendigvis kvalificerer sig til at være pædagoger eller lærere, bare fordi de er mænd. Den faglige kompetence skal til enhver tid vægtes højere end kønnet!

Desuden mener vi, at nogle kvinder sagtens kan tilføre drengene inspiration og en undervisning, der fremmer deres maskulinitet, men det kræver, at man er bevidst om det. Det er vigtigt, at man som lærer holder sig for øje, at der er ca. 50 % af hvert køn, og derfor er nødt til at skabe en vekselvirkning i undervisningen for at fastholde alle elevers engagement og interesse. Altså en vekselvirkning mellem den digitale og analoge undervisning, hvor den digitale undervisning fremmer det sproglige, og den analoge tilgodeser det praktiske.

Bertill Nordahl har udarbejdet en række handlingsstrategier for, hvordan drengene får bedre udfoldelsesmuligheder i skolen, og hvordan de få mandlige lærere, der er i skolen, undgår at blive usynlige.

For lærernes vedkommende hedder overskrifterne:

1. *"Forbedring af lønnen*
2. *Læreren som køn*
3. *Erobring af den voksne og modne mands maskulinitet*
4. *Modsatkønnethed*
5. *Køn som dimension i undervisningen"*[\[17\]](#)

For elevernes vedkommende er overskrifterne:

1. *"At blive set og undervist som køn*
2. *Modsatkønnethed"*[\[18\]](#)

Bertill Nordahl mener, at mænd som et overgangsfænomen skal optages på seminarierne alene på grund af deres køn for at tilgodese kravet om kønskvotiering. Siden hen må man så koble kravet om bedre lønforhold. Overgangsfænomenet skal kun ses som en redningsplanke til de druknende drenge.

Bertill Nordahl udtaler: *"Det skal blot understreges, at det er afgørende vigtigt, at læreren er sit køn bevidst, når der undervises. Samt at det er meget vigtigt, at man som lærer har indgående viden om og handlekompetence i forhold til elevernes psyko- seksuelle udvikling. Det er fatalt for eleverne, hvis læreren er ubevidst og uvidende om disse to dimensioner af undervisningen. Endelig forholder det sig også sådan, at den mandlige lærer måske er den eneste mand, som nogle drenge omgås i dagligdagen. Derfor er det vigtigt, at den mandlige lærer er sig bevidst, at han også fungerer som rollemodel."*[\[19\]](#)

Eksempler på kønsopdeling

Vi har i skrivende stund ikke fundet skoler, der arbejder med kønsopdelt undervisning. Til gengæld har vi været i kontakt med børnehaven Triton i Horsens, der er et mønster eksempel på en institution, der tænker i kønsopdeling. Triton er desuden Horsens Kommunes pryd-institution, og bliver ofte fremhævet i medierne, for sin alternative tankegang.

I forbindelse med læsning af Ann-Elisabeth Knudsens bog *Pæne Piger og dumme drenge*, blev vi gjort opmærksomme på Tritons eksistens. Vi ønskede at vide mere om Tritons vision og kontaktede institutionen, hvilket mandede ud i et interview og besøg.

Triton er en 5 år gammel institution, der bygger på Georg Lykkes idé om en kønsintegreret institution. Han ville gøre op med gryderets-pædagogik, hvor alle enten får lige meget eller ingenting. Georg Lykke blev ansat som leder af institutionen på sin idé. Ideen blev modtaget med meget blandede følelser, fra både forældre og skoler i området, da det var så fremmedartet i forhold til, hvad de hidtil havde været vant til.

Kritikken blev ikke mindre, da man fra skolens side oplevede Tritons børn som værende urolige og støjende – nogle små vildbasser. Dog havde man på den modtagende skole ikke taget højde for, at de første børn fra Triton kun havde gået der 1 år, inden de kom i skole, og det kunne i sig selv være meget forvirrende for børnene. Nu hvor institutionen Triton har eksisteret i 5 år, er det helt andre tankevækkende erfaringer, der kommer frem. De børn der nu sendes i skole, er mere afbalancerede, sociale og videbegærlige.

Institutionen rummer 76 børn – 38 piger og 38 drenge fordelt på to kønsopdelte stuer.

Aktiviteterne planlægges ikke ud fra, om de er til drenge eller piger, men resultatet af aktiviteten viser, om det har været udført af drenge

eller piger. Fx oplevede vi, at en dreng sagtens kunne/ville udføre finmotorisk klipping med en lille saks, men måden han klippede på var så afgjort drenget. Det var ikke møntet på et mål, men mere klippe processen i sig selv – hvor stor en bunke konfetti kan jeg mon klippe – og selvfølgelig på gulvet!

Den næste dreng vi observerede, befandt sig i tumlerummet, hvor han som en anden Tarzan, slyngede sig i et reb. Drengegruppens rammefaktorer havde et huleagtigt præg, med vilde dyr, gamle kranier, plakater, madrasser, ribber, klatrevæg og reb.

På vores tur ind i pige gruppen blev vi mødt af farven pink som noget af det første. Hvor drengene havde et tumlerum, havde pigerne et aktivitetsrum med en borg/slot, der naturligvis var pink *-prinsesser skal jo bo på et slot!* I aktivitetsrummet var alle pigerne samlet i en rundkreds, og der herskede en ro.

Det skal nævnes, at drengenes tumlerum og pigernes aktivitetsrum sagtens kunne lånes af det andet køn.

Lederen udtalte: "Når drengene pludselig ikke længere har pigernes naturlige omsorgsfunktioner inden for rækkevidde, er drengene nødt til *selv* at udvikle disse. Drengene bliver ganske enkelt mere omsorgsfulde, når pigerne er væk".

Det absolut mest tankevækkende for os er, at ingen drenge fra Triton har været indstillet til psykolog – heller ikke når de kommer i skole. Dette bestyrker os i, at filosofien bag Triton virker.

Didaktiske overvejelser

Den amerikanske filosof John Dewey (1859-1952) hævder, at man i børnene skål så kimen til fremtidig og fortsat vækst. "*Vækst afhænger ikke desto mindre af, at der foreligger vanskeligheder, der skal overvindes ved intellektets brug. Også her er det en del af lærerens ansvar at sikre to ting: For det første at problemet vokser frem af de betingelser, som stilles af den erfaring, der netop gøres, og at det ikke overstiger elevernes evner; Og for det andet at det er således, at det i eleven vækker en aktiv trang til at få oplysninger og til at udkaste nye ideer.*" [\[20\]](#)

Som Dewey mener vi, at erfaringsdannelse er kilden til udvikling af intellektet, som er forudsætning for vækst. Sætningen *Learning by doing* er meget relevant i indskolingen af den simple grund, at hvis man tvinger hjernemæssigt umodne drenge til "kedelig" deduktiv undervisning (tavle) vil de lynhurtigt miste lysten til at gå i skole. Hvis man der imod laver en undervisning, som forudsætter at eleverne skal gøre sig nogle sansemæssige erfaringer, vil man nemmere kunne fange alles opmærksomhed og interesse. Når man giver eleverne mulighed for fx projektarbejde, vil man samtidig erfare noget meget interessant, nemlig evnen til samarbejde. Drengene er gode til at løse praktisk fysiske opgaver, og pigerne er sprogligt stærke, dette bevirker, at eleverne vil få en oplevelse af succes i forhold til hver deres kompetence område.

Konklusion

Vi har gennem arbejdet med denne opgave virkelig fået bekræftet, at markante faktorer spiller ind, når vi taler om drenge og piger i indskolingen. Det har været meget interessant at erfare den hjernemæssige forskellighed hos drenge og piger. Denne erfaring har hjulpet os til forståelse af drengenes reaktionsmønstre og handlemuligheder.

Vi tilslutter os Zlotniks og Ann-Elisabeth Knudsens neurologiske teori om, at drengenes senere skolemodenhed skyldes hjernemæssige forskelle. Dog er vi bevidste, om at sociale og kulturelle påvirkninger også har indflydelse på modenheden hos børn. Vi finder det tankevækkende at efter mange års fokus på manden som værende det stærke køn, har vi gjort den erfaring, at forskerne har klarlagt at pigerne faktisk fødes med et større hjernemæssigt potentiale, idet hjernebjælken hos piger er væsentlig større end drengenes. Bertil Nordahls forslag om flere mænd i indskolingen finder vi ikke relevant. Der imod mener vi, at det der har den største relevans er, at de lærere der arbejder i indskolingen er bevidstgjorte om og har forståelse for kønnenes modsatrettedhed – altså lærerroller betyder mere end kønsroller. En lærers faglighed må til enhver tid vægte højere end køn! Det giver ikke drengene større mening og bedre vilkår at gå i skole ved at indføre drenge- og pigeskoler, men derimod tror vi, at vilkårene for indskolingsbørnene kan bedres ved at lave skoler hvor undervisningen i mindre sekvenser kan kønsopdeles – altså fælles klasser men med periodisk kønsdifferentiering. Konklusionen må være: En vekselpædagogik som tilgodeser køn.

Litteraturliste

Bjerg, Jens: Pædagogik – en grundbog til et fag. Hans Reitzels Forlag 1998

Bonde, Hans: *Dreng i kvindedominerede miljøer*. Det tværministerielle børneudvalg 1997.

Halse, John Aasted: *Skolens sociale liv*. Dafolo 1995.

Hjort, Katrin: *Mænd og omsorg*. Hans Reitzels forlag 2003.

Knudsen, Ann Elisabeth: *Pæne piger og dumme drenge*. Danmarks lærerforening 2002.

Nordahl, Bertill: *Hankøn i skolen*. Forlaget Modtryk 1994.

Nordahl, Bertill: *Pigerne og drengene*. Forlaget Nielsens 1997.

Striib, Andreas: *Undervisning*. Forlaget Klim 2001.

Zlotnik, Gideon: *De stakkels drenge*. Hans Reitzels forlag 1984

---

[1] www.statistikbanken.dk/statbank5a/default.asp?1024

[2] Folkeskolens formål. Fra bekendtgørelse af lov om folkeskolen nr. 730 af 21. juli 2000.

[3] Folkeskolens formål. Fra bekendtgørelse af lov om folkeskolen nr. 730 af 21. juli 2000.

[4] Bjerg, Jens. Pædagogik – en grundbog til et fag. Kap. 9 Sofie og Emile i klasseværelset af Harriet Bjerrum Nielsen

[5] Bjerg, Jens. Pædagogik – en grundbog til et fag s. 306

[6] Zlotnik, Gideon. *De stakkels drenge* s. 88

[7] Nordahl, Bertill. *Pigerne og drengene* s. 12

[8] Knudsen, Ann-Elisabeth. *Pæne piger og dumme drenge* s. 101

[9] Knudsen, Ann-Elisabeth. *Pæne piger og dumme drenge* s. 81

[10] Knudsen, Ann-Elisabeth. *Pæne piger og dumme drenge* s. 80

[11] Knudsen, Ann-Elisabeth. *Pæne piger og dumme drenge* s. 97

[12] Nordahl, Bertill. *Hankøn i skolen* s. 34

[13] Lektor på institut for uddannelses forskning RUC. Forfatter til bl.a. *Pigepædagogik og Kønssocialisering*

[14] Adjunkt på institut for uddannelses forskning RUC. Forfatter til artikler i Ligestillingsrådet.

[15] Hjort, Katrin m.fl. *Mænd og omsorg* s. 244

[16] Hjort, Katrin m.fl. *Mænd og omsorg* s. 231

[17] Nordahl, Bertill. *Hankøn i skolen* s. 77

[18] Nordahl, Bertill. *Hankøn i skolen* s. 77

[\[19\]](#) Nordahl, Bertill. *Hankøn i skolen* s. 79

[\[20\]](#) Striib, Andreas. *Undervisning* s. 95